

Dílčí zpráva za projekt v rámci DP 3.d. za rok 2025

Žadatel: OSEVA UNI, a.s.
Na Bílé 1231
565 01 Choceň
IČO: 15061612

zapsaná v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Hradci Králové, oddíl B, vložka 141, den zápisu 25.3.1991

I. Dílčí zpráva za projekt v rámci DP 3.d. za rok 2025 – Šlechtitelská stanice Větrov

Žadatel: OSEVA UNI, a.s. Choceň
Na Bílé 1231
565 01 Choceň
Šlechtitelská stanice Větrov
399 01 Milevsko

1. Název programu

3.d. Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, pícnin, zelenin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, chmele, révy a ovocných dřevin a ozdravování genotypů révy, chmele a ovocných plodin

1.1. Zaškrtněte:

☒	Aplikovaný výzkum
☐	Experimentální vývoj

1.2. Podprogram

3.d.1. Tvorba genotypů s vysokou rezistencí k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, pícnin, zelenin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, chmele, révy a ovocných dřevin.

1.3. Název projektu

Výzkum biodiverzity genových zdrojů a tvorba genotypů trav se zvýšenou rezistencí vůči biotickým i abiotickým faktorům, s vyšší užitnou hodnotou a s vyšší adaptabilitou na měnící se klimatické podmínky. (projekt navazující na předchozí období)

1.4. Anotace řešení projektu

Travní porosty zaujímají v České republice téměř 25% zemědělské půdy. Mají význam nejen produkční, ale prokázáný je i jejich vliv na ochranu půdy před erozí, na lepší kvalitu povrchových i podzemních vod a zanedbatelný není ani jejich význam krajinný. Cílem projektu je tvorba nových genotypů trav s lepším zdravotním stavem, s lepší zimovzdorností a suchovzdorností, s lepší užitnou hodnotou i kvalitou píče. Tyto genotypy by lépe reagovaly na měnící se klimatické podmínky a zlepšily by efektivitu i atraktivnost pěstování travních porostů.

2. SKUTEČNOST ZA UPLYNULÉ OBDOBÍ (rok 2025)

2.1. PROJEKTOVÝ TÝM

2.1.1. ORGANIZACE ÚČASTNÍČÍ SE PROJEKTU

OSEVA UNI, a.s., Na Bílé 1231, 565 01 Choceň, IČ: 15061612

- Šlechtitelská stanice Větrov, 399 01 Milevsko

2.1.2. ŘEŠITELSKÝ TÝM

Ing. Eva Evelína Kanov – hlavní řešitel

Ing. Josef Procházka – řešitel

Jana Kozáková – řešitel

Marie Petříková – řešitel

Ing. František Hájek – další řešitel

Bardová Ladislava – další pracovník

Bláhová Veronika – další pracovník

Králová Kateřina - další pracovník

Závorský Martin – další pracovník

Smrčka Josef – další pracovník

Zděnek Vladislav – další pracovník

Kolářová Václava – další pracovník

Štochllová Marie – další pracovník

Šitnerová Marie – další pracovník

2.2. ČASOVÝ POSTUP PRACÍ

2.2.1. AKTIVITY USKUTEČNĚNÉ

2.2.1.1. Studium diverzity vybraných genetických zdrojů z čeledi Poaceae a její využití pro výběr donorů požadovaných vlastností.

V roce 2025 jsme založili nové výchozí materiály pro hodnocení a výběr. Založen byl sortiment *Festulolia* jílkového typu (139 původů), *festulolia* kostřavovitého typu (40 původů), jítku vytrvalého tetraploidního (54 původů), jítku vytrvalého diploidního (77 původů), kostřavy rákosovité (135 původů), jítku mnohokvětého 2n (17 původů).

Pokračovalo se s hodnocením a výběry materiálů vysázených v roce 2024 - sortiment jítku vytrvalého tetraploidního (44 původů), jítku vytrvalého diploidního (38 původů), kostřavy rákosovité (29 původů), kostřavy luční (27 původů), kostřavy rákosovité (29 původů), bojínku lučního (29 původů) a srhy laločnaté (108 původů), klonová školka kostřavy rákosovité (301 klonů), klonová školka srhy laločnaté (301 klonů).

Probíhal poslední rok hodnocení materiálů založených v roce 2023 – klonová školka kostřavy rákosovité (258 klonů) a bojínku lučního (257 klonů), jílek vytrvalý tetraploidní (212 potomstev), kostřava rákosovitá (135 potomstev), *festulolium* kostřavovitého charakteru (61 potomstev), *festulolium* jílkovitého charakteru (142 potomstev), jílek mnohokvětý tetraploidního (32 potomstev) jílek mnohokvětý diploidní (26 potomstev), jílek jednoletý tetraploidní (24 potomstev), jílek jednoletý diploidní (21 potomstev).

2.2.1.2. Získávání genotypů s vyšší mrazuvzdorností a suchovzdorností

V polních podmínkách bylo hodnoceno 121 klonů srhy laločnaté vybraných ze 480 přeživších genotypů, které byly testovány na mrazuvzdornost v umělých podmínkách ve Šlechtitelské stanici Stupice.

S požadavkem na vyšší zimovzdornost, suchovzdornost a dobrý zdravotní stav bylo v roce 2025 vysázeno 54 původů tetraploidních jílků vytrvalých, 77 původů diploidních jílků vytrvalých.

2.2.1.3. Rozšiřování genetického základu výchozích materiálů pro šlechtění trav na odolnost vůči rzím, listovým skvrnitostem a plísni sněžné

Testování probíhalo v polních podmínkách, hodnocení zdravotního stavu je kritériem každého výběru vhodných genotypů.

V roce 2025 bylo na zdravotní stav hodnoceno 2154 genotypů jílku vytrvalého tetraploidního a diploidního, 2364 genotypů kostřavy rákosovité, 1204 genotypů srhy laločnaté, 850 genotypů festulolia kostřavovitého charakteru, 1320 genotypů kostřavy luční, 1160 původů bojínku lučního.

Hodnocení vybraných genotypů jílku vytrvalého diploidního a tetraploidního, srhy laločnaté, kostřavy luční a festulolia kostřavovitého charakteru pro nás smluvně provádělo Výzkumné centrum Selton s.r.o., Stupice 24, 250 84 Sibřina.

2.2.1.4. Vytvoření genotypů s kombinovanou rezistencí vůči více stresorům.

V roce 2025 bylo sklizeno osivo z vybraných původů – 108 původů srhy laločnaté, 27 původů kostřavy luční, 43 původů kostřavy rákosovité, 29 původů bojínku lučního, 44 původů festulolia kostřavovitého charakteru. Dále bylo sklizeno osivo ze 258 klonů kostřavy rákosovité a 157 klonů bojínku lučního.

U sklizených původů budou probíhat podle kombinací hodnocení další výběry do výsadeb 2026.

Na základě hodnocení bylo vybráno a do klonové školky v prostorové izolaci sesazeno 212 genotypů kostřavy rákosovité a 62 genotypů bojínku lučního, do bloků oddělených podle ranosti bylo sesazeno 245 genotypů festulolia kostřavovitého charakteru, dále 17 původů jílku mnohokvětého diploidního. V roce 2026 budou hodnoceny, osivo bude sklizeno v roce 2027.

2.2.1.5. Tvorba genotypů s vyšší užitnou hodnotou, se zlepšenou kvalitou píce a diferencovanou raností.

V roce 2025 byly založeny další testy užitné hodnoty – zařazeno bylo 44 potomstev jílku vytrvalého tetraploidního, 4 potomstev jílku jednoletého diploidního, 5 potomstev jílku mnohokvětého diploidního, 26 potomstev srhy laločnaté, 16 potomstev festulolia kostřavovitého typu, 24 potomstev festulolia jílkovitého typu.

Probíhalo testování potomstev - v 1. užitkovém roce bylo hodnoceno 40 potomstev kostřavy rákosovité, 8 potomstev psárky luční, 34 potomstev jílků vytrvalých diploidních, 63 potomstev jílku vytrvalého tetraploidního.

- ve 2. užitkovém roce bylo testováno 9 potomstev jílku jednoletého diploidního, 9 potomstev jílku mnohokvětého diploidního, 10 potomstev jílku jednoletého tetraploidního, 10 potomstev jílku mnohokvětého tetraploidního a 47 potomstev kostřavy rákosovité, 11 potomstev jílku vytrvalého tetraploidního, 30 potomstev kostřavy luční, 15 potomstev festulolia jílkovitého typu, 12 potomstev festulolia kostřavovitého typu.

Nejlepší potomstva jsou vybírána k další práci.

2.2.2. AKTIVITY NEUSKUTEČNĚNÉ

V roce 2025 jsme neměli neuskutečněné aktivity.

2.3. PŘEHLED ZMĚN, KTERÉ NASTALY V PRŮBĚHU ŘEŠENÍ

II. Dílčí zpráva za projekt v rámci DP 3.d. za rok 2025 – Šlechtitelská stanice Domoradice

Žadatel: OSEVA UNI, a.s. Choceň
Na Bílé 1231
565 01 Choceň
Šlechtitelská stanice Domoradice se sídlem v Brtči
Brteč 12
566 01 Vysoké Mýto

1. Název programu

3.d. Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, chmele, révy a ovocných dřevin a ozdravování genotypů révy, chmele a ovocných plodin

1.1. Zaškrtněte:

X	Aplikovaný výzkum
	Experimentální vývoj

1.2. Podprogram

3.d.1. Tvorba genotypů s vysokou rezistencí k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, chmele, révy a ovocných dřevin.

1.3. Název projektu

Výzkum biodiverzity genových zdrojů a tvorba genotypů trav se zvýšenou rezistencí vůči biotickým i abiotickým faktorům, s vyšší užitnou hodnotou a s vyšší adaptabilitou na měnící se klimatické podmínky. (projekt navazující na předchozí období)

1.4. Anotace řešení projektu

Příprava genotypů na měnící se klimatické podmínky. Testování genotypů na mrazuvzdornost a suchovzdornost a k těmto faktorům zlepšit užitnou hodnotu a kvalitu píce.

2. SKUTEČNOST ZA UPLYNULÉ OBDOBÍ (rok 2025)

2.1. PROJEKTOVÝ TÝM

2.1.1. ORGANIZACE ÚČASTNÍČÍ SE PROJEKTU

OSEVA UNI, a.s., Na Bílé 1231, 565 01 Choceň, IČ: 15061612

- Šlechtitelská stanice Domoradice se sídlem v Brtči, Brteč 12, 566 01 Vysoké Mýto

2.1.2. ŘEŠITELSKÝ TÝM

Ing. Rouha Jaromír	hlavní řešitel
Navrátilová Jana	řešitel
Macháčková Jana	další pracovník
Nekvindová Helena	další pracovník
Pávová Milena	další pracovník
Simonová Jaroslava	další pracovník
Skipalová Simona	další pracovník
Táborská Jindra	další pracovník
Zabák Filip	další pracovník

2.2. ČASOVÝ POSTUP PRACÍ

2.2.1. AKTIVITY USKUTEČNĚNÉ

2.2.1.1. Studium diverzity vybraných genetických zdrojů z čeledi Poaceae a její využití pro výběr donorů požadovaných vlastností.

V roce 2025 jsme hodnotili materiály vyšetřené v roce 2024. Hodnotili jsme přežívání po zimě, obrůstání po seči, odolnost padlí, odolnost spále a komplexu virových chorob. Pro další práci vybíráme materiály výnosné s odolností proti chorobám. Vybrány pro další práci byly materiály u kterých se potvrdily dobré výsledky.

Materiály vybrané v roce 2024 jsme v roce 2025 vyseli. Tyto materiály budou opět hodnoceny v roce 2026. I zde na základě těchto hodnocení budou provedeny výběry a vybrán vhodný materiál pro další práci.

2.2.1.2. Získávání genotypů s vyšší mrazuvzdorností a suchovzdorností, dobrou fixací vzdušného N.

U vybraných laboratorně testovaných materiálů provádíme testy užité hodnoty a odolnost k chorobám.

Na rezistenci vůči chladu bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 217 rostlin a z nich vybráno 32 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 24 genotypů, z nich bylo sklizeno 131 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci použijeme 13 genotypů. Na tetraploidní úrovni jsme jich hodnotili 18 a pro další práci bylo vybráno 11.

2.2.1.3. Rozšiřování genetického základu výchozích materiálů pro šlechtění jetelovin na odolnost komplexu mykóz odumírání kořenů, padlí, spále, bílé skvrnitosti jetele a komplexu virových chorob.

Zde vybíráme vhodné materiály v polních podmínkách.

Na rezistenci vůči padlí bylo hodnoceno 24 tetraploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 177 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek. 18 genotypů bylo testováno na výnos, 12 jich bylo vybráno pro další práci.

Na rezistenci vůči spále bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 168 rostlin a z nich vybráno 16 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 24 genotypů, z nich bylo sklizeno 149 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci použijeme 11 genotypů. Na tetraploidní úrovni jsme jich hodnotili 18 a pro další práci bylo vybráno 13.

Na rezistenci vůči *Fusarium ssp.* bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 186 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 24 genotypů, z nich bylo sklizeno 135 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci použijeme 11 genotypů. Na tetraploidní úrovni jsme jich hodnotili 18 a pro další práci bylo vybráno 11.

Na rezistenci vůči virózám bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 161 rostlin a z nich vybráno 30 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 24 genotypů, z nich bylo sklizeno 139 rostlin a z nich vybráno 23 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci vybrali 12 genotypů. Na tetraploidní úrovni jsme jich hodnotili 18 a pro další práci bylo vybráno 12.

Na rezistenci vůči bílé hnilobě jetele bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 196 rostlin a z nich vybráno 37 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci vybrali 12 genotypů.

U diploidních jetelů po inokulaci virem mozaiky bylo hodnoceno 15 genotypů a z nich bylo sklizeno 148 rostlin a z nich bylo vybráno 16 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo po inokulaci virem mozaiky hodnoceno 19 genotypů a z nich bylo sklizeno 171 rostlin a z nich bylo vybráno 19 kmenových matek. Po inokulaci strakatostí bylo hodnoceno 7 genotypů a z nich bylo sklizeno 67 rostlin a z nich bylo vybráno 7 kmenových matek.

U diploidních genových zdrojů bylo hodnoceno 24 genotypů a z nich bylo sklizeno 260 rostlin a z nich bylo vybráno 34 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 15 genotypů a z nich bylo sklizeno 116 rostlin a z nich bylo vybráno 15 kmenových matek.

U diploidních ekotypů bylo hodnoceno 15 genotypů a z nich bylo sklizeno 145 rostlin a z nich bylo vybráno 21 kmenových matek.

U všech těchto úkolů byly další materiály v roce 2025 vysety. Tyto materiály budou opět hodnoceny v roce 2026. Na základě těchto hodnocení budou provedeny výběry a vybrán vhodný materiál pro další práci.

Abychom měli větší množství polních pozorování a výsledky byly objektivnější, necháváme si dělat další polní pozorování chorob u Výzkumného centra SELTON s.r.o., Stupice 24, 25084 Sibřina (rezistence vůči padlí, tolerance ke spále, odolnost komplexu viróz).

2.2.1.4. Vytvoření genotypů s kombinovanou rezistencí vůči více stresorům.

Cílem je vytvořit genotyp jetele lučního výnosného v zelené i suché hmotě, odolného proti pozorovaným chorobám (odolnost padlí, odolnost spále a odolnost komplexu virových chorob), odolného mrazu, suchu atd.

2.2.1.5. Tvorba genotypů s vyšší užitnou hodnotou, se zlepšenou kvalitou píce a diferencovanou raností.

Hodnotíme a vybíráme pozdní genotypy.

Bylo hodnoceno 24 diploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 302 rostlin a z nich vybráno 34 kmenových matek. Na tetraploidní úrovni bylo hodnoceno 24 tetraploidních genotypů, z nich bylo sklizeno 127 rostlin a z nich vybráno 24 kmenových matek.

Na diploidní úrovni jsme na výnos hodnotili 18 genotypů a pro další práci použijeme 13 genotypů. Na tetraploidní úrovni jsme jich hodnotili 18 a pro další práci bylo vybráno 12.

U všech materiálů je prováděno polní hodnocení na odolnost chorobám.

Další pozorování odolnosti k chorobám (rezistence vůči padlí, tolerance ke spále, odolnost komplexu viróz) pro nás smluvně dělá Výzkumné centrum SELTON s.r.o., Stupice 24, 250 84 Sibřina.

2.2.2. AKTIVITY NEUSKUTEČNĚNÉ

Nyní nemáme neuskutečněných aktivit

2.3. PŘEHLED ZMĚN, KTERÉ NASTALY V PRŮBĚHU ŘEŠENÍ V PRŮBĚHU ŘEŠENÍ

OSEVA LINI, a.s.
Na Bílé 1231, 565 01 CHOCEŇ
IČ: 15061612, DIČ: CZ15061612
(2)

3. PŘÍLOHY

Příloha 1 – NÁKLADY NA ŘEŠENÍ V ROCE 2025

<i>Rozpis uznatelných nákladů</i>	<i>Náklady 2025 (v Kč)</i>
Materiálové	337.176,91
Osobní	4.319.677,00
Ostatní	2.061.073,95
Celkem náklady za projekt	6.717.927,86

OSEVA UNI, a.s.
Na Bílé 1231, 565 01 CHOCEŇ
IČ: 15061612, DIČ: CZ15061612
(2)